BISDOM ROTTERDAM

Homilie bisschop Van den Hende
Uitreiking van de Elisabeth certificaten en diaconieprijs Brood en Rozen, HH. Antonius en Lodewijkkerk, Den Haag
14 november 2026

3 Johannes 5-8
Lucas 18, 1-8

Broeders en zusters, ik ben dankbaar dat u vandaag gekomen bent, uit verschillende delen van ons bisdom. En misschien is een openingslied daar niet voor bedoeld, maar dan kijk je toch stiekem even rond wie er allemaal zijn. En ik zie: uit alle delen van ons bisdom bent u gekomen. Ik dank u daarvoor, want door hier samen te zijn, afkomstig uit vele groepen die diaconie en caritas in praktijk brengen, laten we zien dat de dienst aan de naasten voor ons belangrijk is.

En we doen dit in het gezelschap van de heilige Laurentius, die patroon is van ons bisdom, nu wij ons 70-jarig bestaan als bisdom vieren. Laurentius was diaken in Rome, die uitdeelde aan de armen en de kleinen, ook toen de keizer hem bedreigde. Maar we zijn ook in het gezelschap van de heilige Elisabeth, de naamgever van deze dag, omdat zij met brood en aandacht zoveel armen en kleinen heeft bezocht en bemoedigd.

Vandaag beginnen we deze bijzondere Elisabethdag met het vieren van de eucharistie, het vieren van ons geloof. We staan stil bij de lezingen van vandaag. We staan ook stil bij Jezus, die uit liefde zichzelf gegeven heeft, bij zijn kruisdood en zijn verrijzenis. Als we dat samen vieren en doordrongen zijn van de liefde van Christus voor ieder van ons, dan kan het niet anders dan dat we ook gesterkt worden in onze werken van liefde voor onze naasten.

Je kunt wel de liefde van Jezus ontvangen. En je kunt wel kijken naar Laurentius en Elisabeth, maar je alsnog niet laten raken. Dan is het verhaal van ons geloof niet af. Want de Heer, die ons liefheeft, vraagt ook om zelf op onze beurt anderen lief te hebben in zijn Naam.

En als je het geloof wil verkondigen, dan kan dat inderdaad met preken en toespraken. Als je het geloof wil verkondigen, kan dat met catechese en geloofsgesprekken. Maar het kan en moet zeker ook door daden van liefde. Want als wij liefde laten zien in onze woorden en onze daden, zijn we eigenlijk al bezig met de liefde van Christus door te geven. En zo horen caritas en diaconie bij onze opdracht om het evangelie te verspreiden.

Het gaat niet altijd vanzelf. En in onze wereld lijkt het wel eens alsof veel mensen uit voorzorg en voorzichtigheid voor zichzelf kiezen. Soms omdat ze geen aandacht hebben voor anderen. Soms omdat ze zo teleurgesteld zijn en geen hand meer uitsteken. En soms ook wel omdat ze zelf zoveel zorgen hebben dat de zorgen van anderen er echt niet bij kunnen.

Caritas en diaconie is in Jezus' Naam beschikbaar zijn voor anderen, en dat vraagt steeds weer een motivatie vanuit ons geloof. De solidariteit die Jezus met ons heeft en laat zien, kan ons maken tot mensen die solidair zijn in Jezus' Naam.

Jezus zegt in het evangelie dat we moeten blijven bidden. Maar we zouden ook kunnen zeggen dat Hij zegt dat we moeten blijven liefhebben, elkaar moeten blijven dienen. Is bidden moeilijk voor veel mensen, ook volgehouden naastenliefde is niet gemakkelijk. Soms omdat het niet wordt gezien en je veel doet, maar geen woord van dank ondervindt. Soms omdat je ermee bezig bent, maar dat er zoveel moet gebeuren dat het voor je gevoel als het ware onder je handen afbreekt. Waar begin ik aan? En soms ook omdat er geen waardering is. Waarom maak je je druk om al die mensen die niet voor zichzelf kunnen zorgen? Daar kan onze samenleving niet op bouwen, wordt er dan gezegd.

Maar Jezus zegt: hou vol. Hou vol als leerling van Jezus met je gebed. Maar ook: hou vol als het gaat om elkaar te dienen in liefde en zo het evangelie te verkondigen.

Als Jezus iets vraagt, is dat op de eerste plaats iets dat Hij zelf ook doet. Wat Hij vraagt, doet Hij zelf. Wat Hij van ons vraagt, daarin gaat Hij ons ook voor.

Hij vertelde vandaag een gelijkenis. Want als de Heer iets vraagt en er zelf in voorgaat, komt Hij vaak ook met een beeldend verhaal om nog eens te onderstrepen hoe belangrijk het is dat wij de weg gaan van gebed en van dienende liefde.

Het evangelie van vandaag spreekt over een weduwe. En de weduwe, in bijbelse zin, is iemand die kwetsbaar is, die er vaak alleen voor staat en die vaak tegen alles in in haar bestaan moet voorzien. En de weduwe in de gelijkenis van vandaag krijgt niet wat ze nodig heeft. Sterker nog, ze krijgt niet waar ze recht op heeft.

En dan zegt Jezus: maar ze blijft het vragen. Ze blijft het vragen en als het ware hameren op de deur van de rechter. En die rechter kan het helemaal niks schelen. Laten we daar duidelijk over zijn. Maar die rechter zal haar toch helpen omdat hij van het gezeur af wil zijn.

Als ik het evangelie lees, broeders en zusters, dan heb ik het gevoel dat in onze samenleving ook veel mensen aandacht vragen voor hun nood, voor hun pijn en hun armoede. Maar dat er ook veel mensen zijn die hun vragen en hun nood naar voren brengen, die die duidelijk laten zien, maar toch geen gehoor vinden. Lang niet altijd bij de rechter, maar ook niet bij hun medemens.

En daarin, broeders en zusters, mogen wij niet verzanden. Want wij mogen zeggen dat steeds opnieuw het gebed belangrijk is, maar ook het elkaar dienen in geloof en liefde. En dan kunnen we onze oren niet sluiten en ook onze ogen niet afwenden. Wij mogen doen wat de Heer van ons vraagt.

Er zijn vandaag heel veel projecten aangemeld. Ik ben onder de indruk hoe al deze projecten getuigen van de barmhartigheid van God, omdat het werken van barmhartigheid zijn. Die projecten en activiteiten zijn naar voren gebracht niet om straks met je certificaat te zwaaien: “Kijk mij eens.” Maar als je die certificaten bij elkaar legt en u bij elkaar ziet, dan kunnen we samen zeggen: diaconie en caritas leven in ons midden. We maken ons er niet vanaf en ons hart is niet gesloten.

We zullen straks ook een winnaar hebben. Dat betekent een prominente vermelding. Ook dat is niet om de rest met je ellebogen weg te werken. Van: “Ga nu maar naar huis, want de Heer heeft mij al.” Nee, we zijn een netwerk van liefde en we hebben elkaar nodig om die grote taak van barmhartigheid en liefde te volbrengen.

En als we vandaag Laurentius en Elisabeth in ons midden hebben, geeft dat ook een haakje voor de vraag: Wat zouden we nog meer kunnen doen, of nog beter? Hoe zou ons gebed

verdiept kunnen worden? Hoe kan onze liefde voor de naaste nog meer in ons hart de ruimte krijgen?

En zo is deze dag niet een afsluiting, van: nu hebben we het maximale bereikt. Maar is het ook een dag om te zeggen: dank U, Heer, dat U ons zoveel inspiratie geeft om goed te doen en te blijven bidden. Dat U ons zoveel inspiratie geeft om ook na deze dag door te gaan met de dienst aan de naasten, als werk van barmhartigheid en als manier om de liefde van Jezus te verkondigen.

Ik dank u dat u hier bent. En ik dank de Heer dat Hij u inspireert en blijft inspireren. Want de Kerk die viert met de liturgie en het gebed, de Kerk die liefde betoont in caritas en diaconie, die laat ook zien wat liefde voor ons betekent en wie Jezus voor ons is. Want Laurentius en Elisabeth hebben met hun liefde en dienstwerk ook de liefde van Christus duidelijk gemaakt.

Mogen wij vandaag bidden om nog meer inspiratie. En mogen we samen voortgaan op de weg van de Heer door te blijven vieren, te blijven dienen en zo te getuigen van het evangelie dat in ons hart zo'n rijkdom brengt en toekomst geeft. Amen.